

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva és vidékre
postai megküldéssel:

Egész évre . . . 4 ft — kr.
Félévre 2 ft — kr.
Negyedévre . . . 1 ft — kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket jutányosan számítunk.

Hivatalos hirdetések 100 szögig
1 frt-ért közöltnék.

Kínestári bélyegdíj minden hirde-
tésért 30 kr.

SÁTORALJA

Zemplénnvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Steinfeld Jenő.**

SZERKESZTŐSÉG

És

KIADÓHIVATAL

hova a lap szellemi részét illető
közlemények s az előfizetési pénzek,
hirdetési kéziratok s díjak és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalá-
sok intézendők:

Sárospatak, Kovács-utca 176. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Bérmentelen leveleket nem fo-
gadunk el.

Nyitlár minden sora 20 kr.

Sárospatak, 1895. márczius 15.

Ünnepi köntöst ölt e napon a magyar
nemzet. A honti kebel imás érzelmek-
kel telik meg. Az öreg szemébe köny
töl, ajka remeg. Az ifjú lelkesedik. —
Miért mindez? Miért e nap hatásosabb
e hon fiainak lelkére?!

E pár szó: 1848. márczius 15. —
a varázsige, mi e hatást idézi elő. —
Három szó!! — és egy nemzet élete
van benne kifejezve! Három szó!! — de
olyan mint a szent sírnak nehéz köve!
— Egy égi kéz mozgatója e nehéz követ.
Sötét, mély sír volt alatta, benne e nem-
zetnek drága kinsé fekk: a szabadság.
Az égi kéz megmozdította e nehéz követ
s drága kinségtől sírjából felszabadult.

De mily nehéz volt szabadulása! Még
sírhalmán is — nehéz lánczokkal volt lebi-
lineselve! Azt hívé az ember, hogy nem
lesz honti kéz, nem lesz erő, mely a ne-
héz lánczot ketté szakítani képes legyen.
Aldassék neved, nemzetünk Istene,
hogy addál férfiakat nekünk, kik mint
egy-egy Mózesek, éltüket áldozták fel
nemzetünk boldogságáért!

Aldassék neved, nemzetünk Istene,
hogy addál nekünk lelkesedni tudó hon-
fiakat, kik a kibontott zászló körül cso-

portosultak, mely zászlóra jelszó gya-
naut e három szó volt kitzúve: „Nép-
szabadság és független haza!” — mely
lelkes csapat az elnyomni akaró zsar-
noknak fülébe ezt dörgé: „Szabadság
vagy halál!”

Es ime — a láncz ketté tört; a sza-
badság — bár sok halál árán — dia-
dalra jutott!

Szabadság légy üdvözölve! Hiszen te
vagy a népeknek éltetője. Nélküled egy-
egy nemzet — holt tag csupán e föld
tekén. Te adod az erőt — a boldogságot
munkáiban.

Szállj meg e hazában minden honti
kebelt, hogy az elődök nyomdokain ha-
ladjon e nemzet, mert csak ez az út ve-
zet az eszményi boldogság felé: Tanul-
junk őseinktől hazaszeretetet, elvhűsé-
get és a nemes munkában kitartást!

Szállj meg szabadság lelke e napon
különösebben bennünket, hogy a leg-
nagyobb ünnephez méltó érzelmek közt
üdvözöljük e dicső napot, márczius idu-
sát! Legyen hálás e nemzet, mert hálá-
val tartozik a mult iránt. Halátlanság
vadjá ne terhelje e nemzetet, mert rít
vétek az. büntetést érdemel!

Szállj meg bennünket szabadság lelke,

hogy a sírhalmokról se feledkezzünk
meg e napon, hiszen a sírból fakadt az
élet! Tegyük le nagy hőseink sírhal-
mára az áldó emlékezetnek koszoruját!

Azon a sírhalmon pedig te magad
fakaszsz zöld lombokat, mely alatt az
a drága szív porlad, mely e nemzet bol-
dagságáért dobogott csupán, mely hosz-
szu távollét után tért vissza, hogy e
haza földében pihenje ki e hazáért ki-
állt sok fáradalmait; fakaszsz e sírhal-
mon zöld lombokat, hogy az töltse el
keblünket egy jobb jövő édes remé-
nyével.

Jobb jövő, jöjj mentől hamarabb!!
Isten, nemzetünk Istene, áldj meg e jobb
jövövel bennünket, hisz, „megbűnhötte
már e nép a multat s jövendőt!!“

Higyjünk, bizzunk, reméljünk e jobb
jövöben; multunk — mely bebizonyítja,
hogy életre való e nemzet — biztos
alapja e boldogító reménységünknek.
Ugy legyen!

Valami a sárospataki községi iskoláról.

A sárospataki községi iskola 1874 márczius
16-ikán vette fel első tövendezket, mint azt az
iskolában levő felvételi napló bizonyítja.

Látom a költőt, ki a föld porába
Véres kezével ír egy szent nevet!

Aztán e honra rá szakadt az átok
„Elhűltak Ők a hosszú harc alatt!”
S kik itt maradtak börtön várt reájok
Bilincsbé verték felberelt hadak.
Sokat a messze föld fogad szivére
Közöttük azt a szent dicső Nagyot,
Milyet az ég a nagy világ diszere
Csupán csak egyet . . . egyet adhatott.

Elhunytak Ők, de nem hunyt el az eszme
Kiküzdte az magának az időt
S hősök porán az új virág kikelve
Hősök porán e hon jövője nőtt,
Betelt tehát a lelkek almodása
Szabad hazában el a nemzet itt
Szabadságért ver szive dobbanása,
Szabad föld issza fel a könnyeit.

És él e hon, és élni fog örökre
Tanúm rá Marciusnak Idusa,
A mely sugarral, fényrel van befödve . . .
. . . S ha jönne tán majd újra harc, tusa,
S ha jönne is e széles nagy világnak
Minden viteze harcra ellenünk
Kivivjuk azt, mert élni kell hazánknak,
Habár mi ott mindnyajan elveszünk!

Zombori Andor.

TÁRCSA:

Márczius 15.

— A „Sátoralja” eredeti tárczája. —

Fényes sugára régi márcziusnak
Suhanj az ajkra, dalra keltve azt,
A melyből újra, — újra fényre jutnak,
A mik e honra hoztak új tavaaszt. —
Majd újra fényre jut elénkbe szállva
A szent szabadság égi szelleme
„S újra szól a költő szent imája
S egy nemzet ajka, lelke szól vele.

Ragadjatok ma millió kebelnek
Elmút időbe szálló vágyai:
Hadd lassam azt, a mert ma ünnepelnek,
Hadd halljam ajkról-ajkra szállai
A dalt, az esküt: — ébredő hazámnak
A jobb jövőre legszebb zalogát,
A melyben mindig biztatást találnak,
A kik e hont dicsőnek álmodak!

Elöttem áll a nagy nap égi fénynyel
Elöttem áll a nemzet dalnoka:
Kezét kitarva — úgy beszél a néppel,
A melyet lelke, vágya hajt oda. —
Minden szavából szikra lángja lobban
S kigyúl a tűz a honti szivbe benn
S kinyit szemekkel, ajkkal állva ottan
Haragja átzug völgyön, szirtéken.

S megcsörg a láncz, a zsarnok láncza karján
Böszült dühében összezúzta azt
S szabad kezével ég felé mutatván
Ajkan a dal egy esküvet fakaszt.
És száll az eskü Isten trónusához
S dörgöve adja vissza azt az ég
S le, térdre hull egy nemzet és imádkoz,
A mig szemébe a boszszú lángja ég.

Hármas kiáltás rezzen át a légen,
Egy nép hitének három szent szava,
A melyet hallva, a csatak tűzében
Mindenki százzal ér fel — egymaga! —
Testvérré lett e szent szabad hazában
A gyermek, agg, a szolga és az úr
Egymelőkép harcizolva, küzdve bátran
Ágyuk tüzenél egyétt — szótlanul!

Óh mert csatába ment a férfi, gyermek,
Nem türte el, hogy újra rab legyen,
S magát, viharján annyi küzdelemnek
Keresztül türte győzedelmesen.
Ajkan a dal, kezebe harczi zászló
S csatába megy az örök eszméért
Kardján a fény, a győzelmet sugárzó
Kardjával ontva érte annyi vért.

Elöttem áll a vad csatak viharja
Elöttem áll a küzdő néptömeg
Egyik szülőjét, mas fiát takarja
S bátran megyen az ifjú és öreg.
Elöttem áll az eszme haloklésa
A porba sújtják zsarnok szellemei;

Felállítására bizonyosan a — hajdani — Kis-Patak tanköteleseinek nagy száma, s a növénydeknek a Bodrog hídján való átjárásából származható bajok, esetleg betegségek elhárítása, beszüntetése kényszerítette a várost. Hogy kényszerítette és a város a körülmények szülte kényszernek engedett csak, azt legjobban igazolja az iskola-épület maga. Mert ha a tanúgy s a növendékek oktatása, jövője iránti nemese érdeklődés vezette volna a várost, midőn ez iskolát felállította, bizonyára legelső sorban jó iskola helyiségről kellett gondoskodnia. A takarékoság elve igen szép s talán ez volt az oka annak, hogy arra a célra, mely szerint a „leg-nemesebb anyag” az ember képzetetik jövő életfajájára, tagjait annak a társadalomnak, amelynek vezetői a Bodrog balpartján levő város rész lakóiról oly kicsinyülők szoktak vélekedni, arra a célra mondom, iskola-helyiségnek egy régi „maródi istálló”, — mely telve lehetett kóros anyagokkal is — adatott.

Isten jóvoltából ennek éppen ma 21 éve s még talán az iskola fennállásának 25 éves jubileumán is ezen épület lenne az iskola, ha a körülmények változása tevékenységre s e tanintézet jövője feletti behatóbb gondolkodásra nem hívna fel az illetékes hatóságok figyelmét. Tudva van ugyanis, hogy ez államilag segélyezett községi iskola, melynek fenntartásához az állam utóbbi 5 évben is évenként 405 frttal járult. Ezen államsegély azonban 1895. év végével megszűnik s nem tudni, hogy atveszi-e az állam az iskolát egészen (ez volna a legjobb), vagy csak megadja továbbra is a segélyt, avagy a város nyakába hagyja. Bárholj lesz, változás fog beállni az iskola életében, a melyhez hozzájön még majd a tanítói állomás végelesítése is.

Azokban akár az állam, akár a község, vagy az állam és község lesz is az iskolafenntartó ezután, az iskolát a mostani helyén a nevelés oktatásügy vesélyeztetése nélkül meg nem hagyhatja. Nem pedig különösen két okból: Először, mint Sárospatak város közönsége tudja, a szóban levő tanintézet mellett egy közlekedési és elég nagy forgalmu út vezet el, a hol bizony történnek olyan dolgok, melynek mig egy részről a tanító és tanítvány figyelmét elvonják a tanítástól, másrésztől igen sokszor az erkölcsiség rovására s az ártatlan gyermeki szív megrontására szolgálnak, mert majdnem napi esemény számú itt egyes durvább fuvarosok vagy kocsisok eketlenül ordító hangokon előadott s hajmeresztő káromkodása, biztatván vele a teher súlyja miatt elakadt barmaikat s igyekezőven kijutni a feneketlen sárból, a mit különösen a jó s helyes követést okoz, levén itt a kő nem az úton széthintve, mint rendszeren szokás, hanem — bizonyosan valami speciális indokból — az út két szélére, úgynevezett prizmkában, hosszú sorban lerakva. Ez magában elég volna arra, hogy az iskola-helyiség megszűnjék létezni, mint iskola.

Nem maradhat meg másodsor azért sem,

mert, — ha igaz, hogy a Bodrog töltése emeltetési fog, — akkor az így is elült a nedves hely valószínűsége meccsárászekkél válik, mert minden víz idefut, leereszténi pedig nincs hol s hova? Pedig a töltés emelése be fog következni, ha nem az idén, úgy jövőre, „de mindenesetre egy kevés idő múlva” s ha ezen idő teljességét eléri is az iskola-épület, kényszerítve lesz a fentartó hatóság azt akkor kitélepiteni. — Ezek bez jön még aztán a tanterem szűk, setét és czélszerűtlen volta, a melyről meggyőződhetik az érdeklődő s kíváncsi olvasó személyesen is bármikor s hogy még is ily hosszú időn át megmaradt az a népoktatás szolgálatában, annak oka az, hogy „ha ló nincs számár is jó.” Belső felszerelése azonban olyan, a minő talán Sárospatak városában — az állami tanítóképzédei gyakorló iskolát kivéve, — egy iskolában sem található. Milyen szép volna ez, egy, a kor kívánalmainak s a törvény követelményeinek megfelelő tanteremben. De bizzunk az illetékes hatóságok jóakarátában s várjuk a községi iskolát illető üdvös intézkedést. Négy év múlva ezen elemi iskola 25 éves jubileumát üli majd; valóban jubiláris ünnepély akkor lenne az, ha a mostani helyiségtől búcsút véve egy új, más helyen, czélszerűen épített tanteremben kezdené meg a tanítás másik 25 éves folyamát.

Hubay Bertalan,
közs. tanító.

VEGYES HIREK.

○ **Gyászjelentések.** „Szathmáry Király Pál és neje Szathmáry Király Vilma s gyermekeik: Ida és Pál; özv. báji Patay Gyuláné, szül. Szathmáry Király Anna és gyermekei: Anna, Gyula, Katinka és György, úgy a maguk, mint a szamos rokonok nevében is, fájdalomtól megtört szívvel jelentik a forrón szeretett édes anyának, napának és nagyanyának s a szeretve tisztelt gyöngéd keblű rokonnak, méltóságos özv. Szathmáry Király Pálné szül. turócziévi, kis- és nagy palugyai Platthy Ida asszonynak 69 éves korában, hosszas szenvedés után folyó hó 6-án reggel 7 és fél óraker történt csöndes kimutat. Boldogult kedvesünk földi maradványai f. hó 8-án, pénteken délután 3 óraker fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint Felső-Zsolcán örök nyugalomra helyeztetni. Aládsban folyt le élete. szeretet és gyöngédség volt egész lénye, jótékonyaság és áldozat volt minden tette annak a legnemesebb léleknek, ki hitét és bizalmát az ő jóaság Istenségé soha el nem veszítette. hosszas szenvedésében is zügölódás nélkül folyvaat megtartotta a kinek édes atyai karjaiba most megenyhülni és megnyugodni tért azon az úton, melyen őt annyi balas sziv áldó könyekkel kíséri. Felső-Zsolca 1895 márczius hó 6-án. Halhatatlan lelke Istennél van, de áldott emléke itt marad és sirján virrasztani fog a hálás kegyelet.” — „Szepsy

foglalkozott, hogy mennyire fognak rajongani erte a kis város férfiai; elképzelte maga előtt, mit fogna válaszolni a pék, a gazdag pék fiának, ha megkérné őt.

— Édesem, hagyja e tárgyat; azt hiszem, beláthatja, hogy én más társadalmi régiókba emelkedtem, mint a hol ön van.

Hogy fog majd a pék fia búsulni. Talán még párhajra is fog valakit hívni bújában; aztán a lap hozza, hogy X. X. és N. N. a kis erdőben véres párhaj vitvák; a párhaj oka — nő s az ő nevét fogja emlegetni minden ember a kis városban.

Vagy, ha jönne kezét megkérni hajdani tanára, az ügyetlen Fülöp Maximilián, azt mondaná neki:

— Ezt a pensusot nem jól tudja tanár úr, a szerelem művészetéből szekundát kapna ön.

Milyen zavart lesz a szemüveges tanár, talán dadogni fog valami ostobaságot s akkor én szemébe nevetek.

Álmodozott egy csinos, fiatal emberrel, a ki lovagol, söt néha kerékparon is jár két vagy chamois harisnyában, térdig erő narfragban. És megismeri őt templomban vagy pique nique-on vagy valami jour-fixen s aztán engedelmet kér, hogy meglátogassa. S egyszer egy esendes esteli óran nyilatkozik szép szavakkal s érdekes, halvány arca kigyúl, aztán megkérde: szabad-e reményleni?

○ meg aztán oda dől a keblére s azt mondja:

Gyula nevével áikecz Ilonával Irma férjével Bagdy Jánossal s gyermekeivel: Zoltán, Gyula, Elemér, Győző, és Erzsébet, továbbá István, Elek, Zoltán, Berta, Boldizsár, Géza a legfajdalomteljesebb szívvvel tudatják a feledhetlen jó apának, apósnak, nagyapának Nagyvárad Szepsy Gyula birtokos, volt községi főbírónak, élete 54-ik évében, f. hó 11-én reggel 6 óraker, 10 napi szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megholdogultnak hült tetemei f. hó 12-én d. u. 2 óraker fognak a ref. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra tetetni. Viss, 1895. márczius 11-én. Áldás és béke hamvai felett!

○ **Liszka országos vásárai** az 1895 évben következő napokon tartatnak: márczius 20, június 26, október 2, november 27. E vásárokon szarvas marha és lovakért helyepéz nem szedetik.

○ **A s.-a.-ujhelyi ker. betegsegélyező pénztár** igazgatósága a közgyűlés előkészítése végett, f. hó 17-én d. u. 2 óraker, S.-a.-Ujhelyben, a pénztár helyiségében, ülést tart. Ezen igazgatósági ülés az alapszabályok 23. §-a értelmében tekintet nélkül a megjelentek számára — okvetlen megtartatik.

○ **A márt hó 19-én tartott vármegyei közgyűlésnek a főszámvevő bejelentette, hogy az orosz petróci közgyűzőség az 1892. és 1893. évi zárszámadásokkal, s az 1895. évi költség-előirányzattal, továbbá a folyó évi költség-előirányzattal Tisza-Lúcz nagy község, a bekecs közgyűzőség, Sárospatak városa, Király-Helmec nagy község, a szécskeresztúri közgyűzőség, a nátafalvai közgyűzőség, végül az alsó-hraboczi papinai, kalicniczai, sztropkói, orosz-petroczi és havaji közgyűzőségek vannak hátralekban. A hátralékos községek főszolgabirai utasítottak, hogy a mult évi határozathoz képest a számadásokat az költség-előirányzatokat az illető előjárók költségeire készítettessék.**

○ **A közigazgatási ügykezelés reformálása.** Meczer Gyula bizottsági tag kellően megindokolt indítványt terjesztett elő az állandó választmányhoz, hogy a közigazgatási ügykezelés reformálása tekintetében javaslat terjesztessék fel a belügyminiszterhez. A közgyűlés az indítványt magaéva tette. S az alisan előktele alatt Meczer Gyula indítványozó, Dókus Gyula főjegyző, Múzsák István tisztí főjegyző, Dongó Géza főszámvevő és Benecsi István főszolgabiróból alakított küldöttséget azon czélból küldte ki, hogy az ügykezelés reformálása iránti javaslatát a majus hóban tartandó közgyűlésre mutassa be. Ehhez a határozathoz csak az a meggyűzősünk, hogy miután az indítvány — tudomásunkkal — általános jeleggel birt, a küldöttsébe egy-néhány jegyző, mint bizottsági tag is bevalasztandó lett volna, mert erősen hiszszük, hogy a szerves összefüggésben levő közigazgatási ügykezelés a községben végződik a reformálási csak felülről lefelé, vagy alulról felfelé lehet, vagy pedig akként, mint az új kormány feladatul tűzte ki: egyszerre. Különben

— Óh, Arthur! tied, csak tied... egyedül... tied.

Aztán összekelnek, mászúra indulnak; ő mindentű feltűnik szépsége, szelleme által s a haute volée rajongva veszi körül, mint a hogy lehet olvasni azokban a szép regenyekben, mikből a mánakon otthon egész könyvtára van s a mik a divatlappal jöttek évenként. Óh! sokat olvasta azokat titokban éjjel vagy a leányiskola udvarán a kicsi padon.

Az évek gyorsan teltek; kificzamadott észszel, gyenge osztályzattal végzte be a nevelőnői tanfolyamot s hazakerült. 20 éves volt akkor, szép volt, magas, szeme fekete, „mint az éjjel;” termete dőlczeg, esendesen ingatta, ha járt; igező volt.

... Kérője is akadt, a gazdag pék fia, a tanár, sőt még egy törvényeskei jegyző is.

Ábrándjaihoz hű maradt, s jól esett a lelkének, ha elmondhatta barátjónak:

— Apróság! Ödön megkért; mit képzelsz! nem gondold, hogy nagyon merész? mi?

S csak nem ment férjhez. A fővárosi modort iparkodott feltűntetni mindentű; külön divatlapja járt; boritékjan, mint „éjlti tiünder” levelezett az „éj lovagjával, a bús apróddal, a köszívű herczeggel” s lelkét ez még jobban kificzamította.

Az évek gyorsan teltek; anyja sokszor aggodalommal nezett a jövőbe s intette is, hogy hagyjon fel nagyzásaival s ne valógatson anyi-

Szomorú történet.

(Elbeszélés).

— A SÁTORALJAI eredeti tárczája. —

II.

Berner Mari. egy tisztességes vidéki iparos leánya volt. Ifjusága esendben telt el; a vidéki leányiskola falai, a nagy akácok voltak első barátai s ő, mint virág, — mely nő öntudatlan, mig kinyílik, — úgy fejlődött szép, felnőt leányra. 16 éves volt, mikor édes anyja a fővárosba vitte, hogy önálló kenyere — tanító-női oklevele legyen.

Az iskolai élet egyhangúsága, a folytonos tanulás, a tanamó szizora a magánosságira utaltak s ábrándozóvá tettek. Gondolata messze, messze elkalandozott: az életnek ismeretlen, csak sejtett gyönyörű aprunként légvárakat építettek a leány kebelében s lelke azzal az önhitteggel felt meg, mely a legtöbb nonek közös ismertető jele. Azt hitte, hogy kilépe az élethe, egy tekintetével, egy szavával lábai elé fogja varázsolni a férfiakat, ezeket az ismeretlen, csodalatos lényeket, kik imádják a nőt, szavalnak, verset írnak az imádottnak s ha kell, a kedvesnek lezedik a csillagot az égről.

Nem hitte, hogy csúslódási vannak az életnek, mert nem ismerte azokat.

Elvonult társaitól s csak azzal a gondolattal

tekinthetben tanulhatnánk Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyétől!

○ A cigándi notárius. Mint lapunk egyik közelebbi számában jeleztük, a Czigándon múlt évi március 12-én megtartott jegyző választás ellen beadott felebvezések és panaszok, a bodrogközi járás főszolgabírája által megtartott vizsgálat során visszavonattak. A vizsgálati iratok a februárban tartott vármegyei közgyűlésben bírálattal felül és a csend és béke — mint előre megirtuk — helyreállott Czigándon, mert a bizottság a tisztí főügyész véleménye alapján a választást jóváhagyta.

○ Segély. Salacz Lajos vármegyei napidíjas, a szegény-alapból 40 frtban részesített a közgyűlés által.

○ Az árva- és gyámhatósági kiadások folyó évi költség-előirányzatából 621 frt 98 kr fedezetlenül maradt. A költségvetési előirányzatot mihez tartás és végrehajtás végett a közgyűlés kiadta az alispánnak, a fedezetlenül maradt összeget megtakarítások által igyekezzék fedezni. Hol fognak ezek a megtakarítások elérhetőek lenni, arra kíváncsiak vagyunk!

○ Tokajról írják lapunknak, hogy Sztankay Béla b.-olaszi körjegyző ellen újabb panasz merült fel, s az iratok vélemény-előterjesztése céljából a tisztí főügyésznek kiadattak.

— Március 10-én a sárospataki izraelita ifjúság a városba nagyszerűen jótékony célú táncmulatságot tartott, mely nagyon jól sikerült. A társaság vig kedélyben volt s a mulatság egész reggelig tartott. Felülfizettek s belépti jegyeiket megváltották: Dr. Kondor Miksa 2 forint, Dr. Kun Zoltán 2 forint, Rengl Antal 2 frt, Trstyánszky Károly 2 frt, Wohl Aron 2 frt, Deley Lajos 1 frt, Kuffler Mór 1 frt, Wohl László 1 frt, Wohl Mór 50 kr, Rühner Herman 50 kr, Heimlich József 50 kr, Kádár Gyula 50 kr, Margulesz Ferenc 50 kr. A tiszta jövedelem 22 frt 50 kr.

○ Kereskedelmi iskola. Az uhelyi járás főszolgabírája szigorúan meghagyta Újhely város képviselő-testületének, hogy a kereskedő tanuló részére az alsófokú kereskedelmi iskolát jövő hó elejére mulhatatlanul nyissa meg. Mi meg csodáljuk, hogy az 1884. évi iptartörvény előirányozta rendelkezését csak 10 esztendő múltán hajtja végre az iparhatóság, holott a jóval szegényebb és szorultabb helyzetben levő iparosok megbírságotlaltak, a mi különben helyes dolog, ha tanulók t az iskolát ok nélkül visszatartották. De mire volt jó a privilegium a szellemileg szegény, de különben tehetősebb kereskedő tanuló (kereskedők) részére?!

— Esküvő. Folyó hó 12-én, d. u. 4 órakor fényes esküvőnek volt színhelye a sárospataki főiskola imaterme, hol Kerezy Gyula kir. mérnök, s.-a.-ujhelyi lakos esküdött örök hűségét Zsindely Marikának, néhai Zsindely István főiskolai tanár és Bálint Mária szülék bájos és művelt leányának. Az esketési szertartást Bálint Dezso, sárospataki esketész, a meny-

asszony nagybátyja végezte fényes násznép és nagy számú hallgatóság előtt. — Az ifjú pár boldogsága tartson soká!

— Kinevezés. A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter előterjesztésére Perlberg Ede alesperes, tóke-terebesi plébános zempléni főesperessé nevezett ki.

— A s.-a.-ujhelyi ált. iptartestület évi rendes — s egyúttal tisztújító — közgyűlése folyó 1895. év március hó 24. napján délután 2 órakor fog a „Tornacsarnokban” megtartatni. A tárgyszorozat a következő: 1. Az elnökés évi jelentése. 2. Az 1894. évi zárszámadás és vagyonmérleg előterjesztés s a felmentvény iránti határozathozatal. 3. Az 1895. évi költségvetési előirányzat, kapcsolatban az évi tagsági díjnak felére leszállítási iránti javaslatlalt. 4. Elnök-választás. 5. Előjárósági tagok választása iparágak szerint. 6. Számvevők választása. 7. A közgyűlést megelőzőleg legalább 3 nappal bejelentett indítványok tárgyalása.

○ Az aradi iptartestület czépzés szakcsoportja 1894. évi december hó 10-én tartott nagy értekezletet elhatározta, hogy 1895. évi pünkösöd napjaira egy magyarországi czépzés-kongresszust hív egybe Aradra. Az aradi szaktársak által kiküldött kongresszus 40 es bizottsága a tárgyszorozatot egyelőre a következőkben állapította meg: 1. Jelentések a helyzetről. 2. Az 1884. évi iptartörvény módosítására vonatkozó javaslatok tárgyalása. 3. Az 1891. évi XIV. t.-cikk revíziója tárgyában hozandó határozatok. 4. A mesterek és segédek közötti viszony megállapítása. 5. A Sitz (ülés) munka rendezése. 6. Termelő szövetkezetek. 7. A munkaidő szabályozása. 8. Tanonczügy rendezése. 9. Politikai jogaink megvitatása es állásfoglalás. 10. Indítványok. A tárgyszorozat kiegészítésére a t. szakcsoportok, nemkülönben a tisztelt szaktársak is megtehetik észrevételeiket, mert csak azután fog a teljes napirend megállapitanni. A napirendre vonatkozó javaslatok 1895. ápril hó 1-ig Schrodt Lajosnak (Arad, trombita-utca 19. szám) jelentendők be.

○ A „Sátoralja” feketetáblája. Csakugyan „bíres város” lehet Sárospatak, ha nem is az — „alföldön.” Anyyira híres es neves, hogy a jámbor idegennek, kinek útját a jó sors Patak-felé vezérli: mintegy szent kötelességévé vágyon téve az, hogy minden jelzótáblák nélkül is kiűnőden eltalálja: miszerint az a város, melynek sarakban olykor tisztességesen bővelkedő utczaiban gyönyörködik, tulajdonképen nem más, mint Sárospatak. A melyik idegen pedig véletlenül még ezzel a szent kötelességgel sincsen tisztában s erre vetődőven, mindenáron meg akarja tudni, hogy mi legyen a neve ennek a nagy kollegium-os, soktornyú kis városkának, am vegye elő — ha van nála ilyen, — a térképet s így talán majd eligazodik valahogy. Mert úgy áll a dolog, hogy városatyáink böles gondviselése folytán Pataknak jelenleg sem az északi, sem a déli végén nincs a város nevével feltüntető jelzótáblája. Azt némi roz-

akarral sem lehet mondani, hogy jelzőoszlopa nincs, mert az van, olyan a milyen; nincs egyéb baja, csak a jelzőábla kívánkozott le róla, jelképezvén a szomorú mulandóságot, szent kötelességévé tevén a Bodrog-Halás felől jövő idegennek, hogy ó nélkül is jól tudja azt, hogy igazában hol vagyon a vége Józseffelváznak es hol kezdődik Patak. Mivel pedig olyan jámbor idegen nem egy van, a ki még ezt se tudja: a jelzótáblák hiányában Patak sokak előtt olyannémú boldog ismeretlenségben leledzik, akár csak egy jó karban lévő kongó-melletti néger telep. Kérjük azért, hogy a jelzőoszlopok ne sokáig várják magukban a jó szerencsét, hanem ékecsiknek fel azok az őket megillető táblákkal is!

○ A Fehér-Kereszt országos lencház tagjai Sárospatakról: Fodor Jenő aláírasi ívén: Fodor Jenő, Szekerák Kálmán, Philipp Károly, dr Ballagi Géza, id. dr Lengyel Endre, Bálint Dezso, Kádár Gyuláné, Szinyei Gerzson, dr Kondor Miksa, Steinfeld Jenő, ifj Vohl Aron, Púza Sándor, dr Kun Zoltán, Kapitány János, Pavletits György, Róth Zsigmond, Bukoveczky Nándor, Búza János, ifj. Mitrovics Gyula, Kun Daniel, dr Bartha Béla, Pásztor Sámuel, Maklári Papp Miklós, Goldblatt Lázár, Reményi Vendel, Nagy Gusztáv, Vass Imre, Moskovits Ignác. Dobozy Papp Ferenc aláírasi ívén: Dobozy Papp Ferenc, Fodor István, Galgóczy Barna, Karner János, Molnar János, Trstyánszky Károlyné, Trstyánszky Károly, Végh Bertalan, Zsiday József, dr Katona Mihály. özv. Rick Gusztávné.

— A honvédelmi m. kir. miniszter a kivételesen Zemplénnvármegyére engedélyezett es elrendelt közegénkinti ujonczállítás mikénti fogantatásáról es az említett munkálatok végrehajtásáról közvetlenebb módon is meggyőződést kívánván szerezni, Szentgyörgyi Lajos miniszteri osztálytanácsost küldötte ki, hogy az ujonczállítási előmunkálatok fogantatását megvizsgálja, es pedig, a hol azok még fogantatstva nem volnának, azok végrehajtását saját felügyelete alatt eszközöltesse; továbbá, hogy a vármegye némely sorozó járásában a fozorozáson is megjelenvén, a közegénkinti ujonczállításnak czélszerűségéről es gyakorlati kivethetőségéről, esetleg a felmerülő nehézségekről közvetlen tapasztalatokat szerezzen — mint S.-a.-Ujhelyből írják — a kiküldött osztálytanácsos f. hó 11-én érkezett oda s a fozorozáson is jelen lesz.

— Az uhelyi ó-kaszinó épület földszinti helyiségeinek bérbeadása iránt keletkezett képviselő-testületi határozatot a vármegye jóváhagyta s az az ellen dr. Rosenthal Sándor részéről bejelentett felebvezést elutasította.

— Biróválasztás. Nagy-Azarkan 1894 decz 21-én biróválasztás volt, de az ellen felebvezés. adatott be. Mint Galgácsról írják, a vármegye a biróválasztást jóváhagyta, kimondván határozatában, hogy a választási jegyzőkönyv hitelességére es a választás érvényességére nem szükséges a bizalmi férfiak aláírása.

nyira, menjen hozzá a pékhez, hisz az gazdag, szereti nagyon s meg fogja becsülni.

Ilyenkor hamar elhallgattatja anyját.
— Ugyan mama, hagyj beki, ne légy olyan fád! Egy pék neje lenni!! Hisz az nem áll legkevésbé sem a kor színvonalán. Milyen faragatlan! Inkább állomásra megyek, minthogy egy tuskó neje legyek!

A birtok is kezdett apránként fogyni; a kocsi, a lovak, a dejeunerök, a pique-nique-ok mindent elvittek. A szép kaszálók, a mezők, a gabona földek, az erdő, a felső-utczai ház, mind, mind elmentek. De azért volt még a vagyonból, ékszer is volt sok, azokat még rég szereztél volt az öreg. Halála előtt Berner János megvásárolgatta elbukott nemesek családi ékszerreit, arany, ezüst holmiját s a nagy, vasas ládában sok volt ezekből.

24 éves volt Berner Mari, mikor egy nyári mulatság alkalmával megismerkedett az új joggyakornokkal. Csinos, szép fiu volt; halvány arc, tüzes, fekete, bódító szem, behelzelo, szalonias modor.

A kisasszony nagyon „hercegnék” talála s egész este vele táncolt. Az „ideáalom”, az „ideáalom”, mondogatá másnap felhangon s jó kedvében dalolt, majd zongorázott örömben.

Délután meglátogatta a járásbirónét.
Elmentek együtt sétálni s a mikor a kuglizónál voltak, bementek megnézni a játszókat. Ott

volt a járásbiró is, meg az új joggyakornok is, az ideál.

A leány szívesen ment oda, mert tudta, hogy ott találja a férfiak mintaképet!... A kis járásbiróné pedig örült, ha ferjének tudtára adhatta, hogy szomjazik, minek aztán egy pohár sör lett az eredménye.

Mari szeretett volna ráborulni az új joggyakornok keblére, megszorítani hevesen, összecsokolni milliomszor, úgy égett belől a lelke s úgy reszkettek fehér, finom ujjai, mikor megfogta a pohár hideg fület, de nem tehetett semmit, komolyan, hidegen elfogulatlanul kellett zemebe nézni annak az embernek, kiért úgy rajongott az az ismeretlen hús, a mit szívnék neveznek. Kövecses Gergely úr — mert így hitták a joggyakornokot — jól nevelt emberek szokása szerint udvarolni kezdett. Kérdéseire Mari válaszolt vidáman, szívelyesen, még hangja rezgése sem árulta el a kebel mélyén tomboló vihart. S mikor még sokáig folyt a beszéd, sétára hitta Mari a kis járásbirónét. Kérelmét teljesítették s megindultak sétálni hárman.

Mikor kiérték a kis erdőig, a kis járásbiróné epret kezdett keresni s a két fiatal magára maradt. A lány alig alig bírt uralkodni magán. Szeretett volna futni messze, messze befutni az erdőbe, kezét fogva a férfinak s benn az erdő mélyén levette magát a pászisos bársony fűre, összelelni, összecsokolni azt az ideált, a ki most ott állt mellette s nevető, kellemes, de

azért egészen köznapias hangon dicsérte az erdő szépségét s bésztelt egy jelenlévő erdei tünderről, a ki valószínűleg a kisasszony volt. Messze mentek így, hidegen beszélgetve, közönséges bókókkal töltve az időt.

A kis járásbiróné valószínűleg az első esőcsepre elfutott a közeli kis bódoba, mert különben nem hagyta volna magukra a fiatalokat.

Az erős tavaszi zápor egészen átázta a leány tavaszi ruháját s bár sietve mentek vissza, mégis megázta teljesen. A könnyű nyári szövet rátapadt a leány testére, kiűntetve a bájos termet körvonalait. A világban elég jártas joggyakornok szédülni kezdett, kezdte kíváncsún találni a leányt, kihez előbb nem vonzódtok s kivel csak szorokzásokból tartotta fel az ismeretséget. Nem gondolta, mikor elkiért a sétára, hogy olyan felőrültebe hozza ez a nő; de a nap búcsúzó sugarától ragyogóvá tett vizes ruha úgy tündöklött néha-nehé a lány testén, mint a gyemant. A zápor már elállt, a nap utolsó sugarait dugdosta át a fak es a bokrok között s kezdett az egész környék abba a félalomba esni, mit nem lehet leírni, mit csak érezni lehet.

Gyorsan mentek, hamar eljutottak haza; a kapunál az ideál búcsút vett, egy szívelyes kézszorítás volt rá a válasz.

— Szabad lesz hódolatomnak az által adnom kifejezést, hogy tisztetelemet tehessem?

— Igen!
Jenczi.

○ **Alsó-Ragmező község képviselő testülete** elhatározta, hogy a határában elfolyó Ronnya patak a közlekedés megkönnyítése indokából egy fahidat építtet ki. Mint bennünket A-Ragmezőről értesítenek, a község a hid kiépítésére 200 frtot irányzott elő, s a vármegye a költség-étési előirányzatot jóváhagyta.

○ **A selyemnyezést érdekelők** a fölmivellési magyar királyi miniszter tudatta a vármegye közönségével, hogy annak meghonosítása céljából kiküldött miniszteri biztos: Beszeredy Pálnak hatásköre Zemplénvármegyére is kiterjesztett. E tárgyra közelebb visszatérünk.

○ **Veszett ebek.** Mult hó 25-én két veszett eb tette veszélyessé Satoralja-Ujhelyen az utcán való járását. Ezek közül az egyik Semsey csizmadia mesternek nagy kutyája 3 embert is megmárt, névszerint Egri Istvánt, Dubovics Árpád h. nánási születési 18 éves inast és egy 9 esztendő leánykát. A hatóság a megmárt egyeket azonnal Budapestre a Pasteur-féle intézetbe küldötte, míg a kutyákra nézve a negyven napos zárlatot elrendelte.

○ **Zemplén vármegye** egyik nem régiben tartott közigazgatási bizottság ülésén fölkérték a közoktatási minisztert, hogy Ujhelyen felsőbb-leányiskolát létesítsen. A miniszterium akként határozott, hogy a mennyiben az országnak északkeleti részéről a Lőcsén. Kassán és M.-Szigeten felállított állami felsőbb i-kolákkal eléggé gondoskodott és a mennyiben Ujhelyen különben sincs egy ily intézet felállítására a talaj kellőleg elkészítve, felsőbb leányiskola állításának a szükségét nem látja. Beleegyezik azonban egy polgári leányiskolának a felállításába, ha a város „számottevőleg” hozzá fog járulni. A városi képviselő testület most egy állami elemi és egy polgári iskolának a felállítását fogja szorgalmazni.

○ **Búcsú est.** Azon alkalomból, hogy Rónay Istvan dohángyártási tisztet Fiuméba helyezték át, a polgári olvasókörnek kezdeményezésére barátai, jóismerősei és tisztelői az Abonyi vendéglőjében búcsú lakomát rendeztek, melyen a társadalomnak sok kiváló alakját láttuk. A tóztok árját Pólyai Gyula, az olvasókör alelnöke nyitotta meg, melyre az ünnepelel szellemtől duzzadó beszédben válaszolt. Általában véve sok azép, az emelkedettség magas fokán álló beszéd hallottunk olyat, melyet csak a benső érzés melege és az igazi érdem iránti őszinte elismerés sugallhat. Rónayban Ujhely városa egyik legkedveltebb és igazán számottevő tagját veszíti el.

Karcolatok.

A tavasz itt van, a dupla márcziusi sör is vele. És itt vannak a sósperecek és sósperececskék gyerekek is sippaikkal s nemsokára a feskék is eljönnek s a golyák is velők. És a sör mellett, golyák, feskék között elfeledjük a telet, a hideget s nem fog fájdalmasan esni, ha meg kell valnunk a hótól, mely a koresolyás gyönyöreitől is megfosztott. Mert a világot minden elmúlik, még a tél is. Ez nagy igazság. Azonban ez alól is van kivétel, mint-hogy az is nagy igazság, hogy nincsen szabály kivétel nélkül. Ez a kivétel a sár.

A sár. Ez nem fog elmúlni soha, legalább úgy látszik, hogy nem, mert most oly hó részünk van benne, hogy reményeink szerint el fog tartani a következő télig. Az pedig még messze van s így meglehetősen részünk lehet belőle. Oh finom cipők, szép alszoknyiak s elegáns borjuszájú nadrágok nagy ellensége, te sár! hadd karcoljalak meg tegedet!

Egyszer elindult Bolha András városi dobos a télen s kihirdette a magisztratus akarát a következőkben:

„Figyelmeztetnek a város lakosait, hogy akiknek lovai van, azok a havat az udvarokból hordja ki az utcára: akinek lovai nincs, azok hanyja ki, mert nagy hó esett s hó van.”

Ennek a lélekemelő hirdetésnek az lett a vége, hogy se a kinek lovai van, se a kinek nincs, nem hordatta ki a havat.

Ezzel a hirdetéssel kedves ellentétben áll az, hogy a szemetet meg az utcáról kell behordatni az udvarokba.

Igy azt, ami magától is elmegy, ki kell hordatni, ami meg sehogy sem megy el, azt be kell hordatni. Az ellentétek így elégítik ki egymást.

Egyébiránt ennek a sok hónap a városokra haszna van, mert tesztem fel, a várost gyönyörűen megtisztítja a portól, szennytől s leviszi a Bodrogba, amely t. i. egyetemes csatornája a városnak s míg egyrésztől leviszi a város piszkát, addig másrésztől ellátja a várost ivóvízzel. . . A nagy városok akut kérdései, a leveztetés és az ivóvíz kérdése nálunk egyszerűen vannak megoldva.

Egy idegen utazó beszélte, hogy ő látott egyszer utazásaiban egy olyan országot, hol utkaparók neve alatt emberek voltak alkalmazva, kik a sarat az utcáról összekaparták, sőt még oly bolond intézmény is volt, hogy az összekapart sarat el is hordatták az utcákról. Boldog ország, hol a közügyektől annyi ideje marad a hatóságnak, hogy erre is jut.

Azt is beszélte az a világlátott idegen, hogy másutt meg olyan országot látott, hol az utcai lámpákat sőtétben gyújtották meg s holdvilág alkalmával hagyták gyujtatlan. Ennek az országnak vezetői böles emberek voltak Hanem ösmerünk mi egy olyan országot, melynek vezetőire ez a sznép jelző nem egészen illik rá, mert a világitás tekintetében az idegen által ismert ország és az általunk ismert ország között megfordított viszony van: sőtét éjjel az ország lámpái is sötétek, holdvilágos éjszakan

pedig pislog néhány, mintha kaczerködnék a szép fényü holddal. Vajjon ismerik e önök ezt az országot?

Térjünk vissza a tavaszhoz. Tán hoz egy kis ajándékot is a drága márcziusi sör mellett s elviszi a kispataki hidat. Mert igen ideje volna már. Olyan helyen, hol a város ügyeit az elemek intézik, megtehetnék már az elemek azt is, hogy elvigyék a kispataki hidat. Ez nem is szerénytelen kívánság, nem is kerül nagy munkába, máshol sem udvariás az árvíz, minek akar itt udvariaskodni. Mert a „nemesi földesúri közbirtokos testület-ökosság” úgy sem fogja megcsináltatni. Öszlő, elmuló félben van. A kolera is magától szűnt meg. Minden nagy csapás így múlik el. Csak a kispataki hid nem múlik el magától. Pedig az is nagy csapás. Addig azonban, míg csak gyermekek esnek róla a vízbe, addig nincs baj, de ha (közbirto)kos, vagy közbirtokos lova esik be, vagy töri ki a lábát, akkor meg lenne csináltatva. Bár!

Különbön még korán van köszönteni a tavaszt. Még hideg van és sok hó, s langy szellők se fújdognak. Még csak borús, azomorú arcokat lehet látni, melyek még nem üdvözlik a tavaszt. Csak a sportegylet reparáltatja a csónakjait rohamosan, hogy az utcazón lehessen csónakázni. Tán ez az eylet fenn fogja tartani a közlekedést, mert arról szó sem lehet, hogy valaki más egybenyitassa az utcai pocsolókat s a víz lefolyhasson. Minek a? Lemén a magától is. Bolond az oan, aki inen töríja fejét.

Jenczi.

HIRDETÉSEK.

Sternberg Ármán és testvére
az. és kir. szab. hangszer-lyár
B.-pest, VII. k., Kerepesi-út 36.
Saját gyártmány, mindenemű hang-
szerek és azok kellekkel és alakításai.
Mindennemű hangszerek és zené-
művek javítása és hangolása szak-
szerű pontossággal teljesítetik.

Legújabb! Legújabb!

INTONA

Elpusztíthatlan acélhangokkal.

változtatható érez-játéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmány hang-szerrel minden előzetes tanulmány és zené-meret nélkül, száz meg száz tetszés szerinti zeneidarabot lehet játszani. Ara

1 frt, a kótálapok darabja 30 kr. Megrendelések az urak előleges beklüldése mellett vagy utánvétellel teljesíthetnek. —

A „Columbus”
című album-verőfej megszünteti az eddigi pamutozást és cérnáaszt, erős és csugóg hangot nyerünk általa. Minden verőre hárki rábuzhatja és mindenkor le is huzhatja. Saha-em puztult el. Ara a verőpálcákkal az utóbbiak minősége árszint 1.50. 2.—, 2.50. 3.— és 3.50. Külön a »Columbus» verőfej párja 1 frt.
Képe a árjegyzék: a) harmónikáról; b) mechanikai zené-ömekről és zenéi dí-árgyakról; c) minden egyéb hangszerekről, hangszerekellékről és horokról külön kiadóokban ingyen és bérmentre küldetik.

Orvosi tekintélyek által kitűnőnek elismerve.

„RHEUMA-SZESZ”

biztos hatású külszer rheuma, csúsz s a test bármennemű szaggatásai s fáj-dalmái ellen.

Ára 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Kapható a készítő WIDDER GYULA gyógyszerésznél
KIS-SZEBENBEN.

Sárospatakon: Trsztyánszky Károly,
S.-a-Ujhelyen: Kincsessy Péter,
Nagy-Mihályon: Tolvaj Imre,

Szerencsen: Bóta Béla özvegye,
Tokajon: Czigányi Béla,
Varannón: Gáll Sándor.

Homonnán: Szekerák Ambrus

urak gyógytáraiban, az összes fővárosi, valamint vidéki gyógytárakban.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntethetünk.